

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل
دانشکده پرستاری و مامایی اردبیل

پایان نامه:

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد پرستاری

پرستاری داخلی-جراحی

عنوان:

بررسی بار مراقبتی و حمایت اجتماعی در خانواده بیماران مبتلا به

سرطان در بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل در سال 1395

استاد راهنما:

خانم دکتر منصوره کریم الهی

اساتید مشاور:

جناب آقای مالک اباذری

خانم دکتر زهرا تذکری

نگارنده:

نرگس رمضانزاده

تاریخ دفاع:

1396/6/30

شماره پایان نامه: 5

سپاس و ستایش مر خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل شب تار، درفشان. آفریدگاری که خویشتن را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان، بنده ضعیف خویش را در طریق علم و معرفت بیازماید.

آموخته‌هایم حاصل وجود مقدس و سرشار از عاطفه و ایثار عزیزانی است که عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و روشنگر مسیرمان باشند؛ تابش انوار خداوند رحمان و رحیم بر وجود پر مهرشان پاینده باد. در کمال افتخار و امتنان تشکر و سپاس بیکران خویش را از تمام کسانی که در شکل‌گیری ایده اولیه این طرح و اجرا و به ثمر رسانیدن آن راهنما و همراه بنده بودند، اعلام می‌دارم و از خداوند منان حسن عاقبت، سعادت و سلامت را برای ایشان خواستارم.

به پاس قلب‌های پاک و بزرگشان که فریادرس است و سرگردانی و ترس در پناه‌شان به شجاعت می‌گراید.

..

به پاس گرمای امیدبخش وجودشان که حتی در سردترین روزگاران بهترین پشتیبان است . . .

به پاس محبت‌های بی‌دریغشان که هرگز فروکش نمی‌کند . . .

این مجموعه را به پدر بزرگوار و مادر دلسوزم تقدیم می‌دارم و امیدوارم سایه بزرگوارشان همواره بر سرمان مستدام باشد.

تاریخ تصویب کلیات: 1395/3/17

تاریخ تصویب نهایی: 1395/9/21

شماره پایان نامه: 5 (پنج)

بررسی بار مراقبتی و حمایت اجتماعی در خانواده بیماران مبتلا به سرطان در بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل

در سال 1395

زمینه و هدف: سرطان یک بیماری تهدید کننده حیات با مرگ و میر بالاست و علائم و عوارض گسترده ناشی از این بیماری مزمن و روش های درمانی آن، نیاز به مراقبت را در بیماران افزایش می دهد. خانواده های آنها بیشترین مسئولیت مراقبتی از بیمارشان را بر عهده دارند و طی فرآیند مراقبتی نیز با مشکلات عمده ای مواجه می شوند. هدف از این مطالعه بررسی بار مراقبتی و حمایت اجتماعی در خانواده بیماران مبتلا به سرطان بود.

روش: در این مطالعه توصیفی مقطعی 190 نفر از اعضای خانواده بیماران مبتلا به سرطان که توسط بیمار به عنوان مراقبت دهنده اصلی معرفی می شدند به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. داده ها از طریق پرسشنامه فردی اجتماعی، بار مراقبتی زریتم و حمایت اجتماعی جمع آوری گردید.

یافته ها: میانگین سنی مراقبت دهندگان در این مطالعه $41/07 \pm 13/98$ بود و اکثراً زن، متأهل و خانه دار بودند. میانگین بار مراقبتی در مراقبت دهندگان $43/95 \pm 17/48$ و در حد متوسط تا شدید بود. میانگین حمایت اجتماعی نیز در مراقبت دهندگان $60/25 \pm 23/81$ ٪ و بیشتر از سطح میانگین بود. ارتباط معکوس و معنی داری بین بار مراقبتی و حمایت اجتماعی در خانواده بیماران مبتلا به سرطان مشاهده شد. همچنین تمامی ابعاد حمایت اجتماعی با یکدیگر و کل مجموعه همبستگی داشتند.

نتیجه گیری: با توجه به گسترش جهانی بیماری سرطان، اهمیت مراقبت ارائه شده توسط خانواده ها نیز افزایش می یابد. بار مراقبتی در مراقبت دهندگان خانوادگی ناشی از مراقبت بوده و تحت تأثیر عوامل متعددی قرار دارد. لذا تدوین استراتژی های کاربردی جهت فراهم کردن نیاز مراقبت دهندگان و کاهش بار مراقبتی امری ضروری است. حمایت اجتماعی به عنوان یک عامل مشترک در این مطالعه و سایر مطالعات می تواند در کاهش بار مراقبتی نقش به سزایی را ایفا نماید.

کلید واژه ها: بار مراقبتی، حمایت اجتماعی، سرطان، خانواده

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: طرح تحقیق

Error! Bookmark not defined.	1-1: مقدمه
Error! Bookmark not defined.	1-2: بیان مسأله و ضرورت اجرای پژوهش
Error! Bookmark not defined.	1-3: تعریف واژه‌ها
Error! Bookmark not defined.	1-3-1: بار مراقبتی
Error! Bookmark not defined.	1-3-2: حمایت اجتماعی
Error! Bookmark not defined.	1-3-3: خانواده
Error! Bookmark not defined.	1-3-4: سرطان
Error! Bookmark not defined.	1-4: اهداف پژوهش
Error! Bookmark not defined.	1-4-1: هدف کلی
Error! Bookmark not defined.	1-4-2: اهداف اختصاصی
Error! Bookmark not defined.	1-4-3: اهداف فرعی
Error! Bookmark not defined.	1-4-4: هدف کاربردی
Error! Bookmark not defined.	1-5: سؤالات پژوهش

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

Error! Bookmark not defined.	2-1: مبانی نظری پژوهش
Error! Bookmark not defined.	2-1-1: سرطان
Error! Bookmark not defined.	2-1-2: وضعیت عملکردی و فعالیت‌های روزمره زندگی
Error! Bookmark not defined.	2-1-3: بار مراقبتی
Error! Bookmark not defined.	2-1-4: حمایت اجتماعی
Error! Bookmark not defined.	2-2: مروری بر پیشینه پژوهش
Error! Bookmark not defined.	2-2-1: پیشینه پژوهش در جهان

Error! Bookmark not defined. 2-2-2: پیشینه پژوهش در ایران

Error! Bookmark not defined. 2-3: جمع بندی پیشینه‌های پژوهش

فصل سوم: شیوه اجرای تحقیق

Error! Bookmark not defined. 3-1: نوع مطالعه و روش پژوهش

Error! Bookmark not defined. 3-1-1: محیط پژوهش

Error! Bookmark not defined. 3-1-2: جامعه آماری پژوهش

Error! Bookmark not defined. 3-2: معیارهای ورود و خروج به مطالعه

Error! Bookmark not defined. 3-3: روش نمونه گیری و حجم نمونه

Error! Bookmark not defined. 3-4: ابزار و روش گردآوری داده‌ها

Error! Bookmark not defined. 3-5: زمان و مکان انجام پژوهش

Error! Bookmark not defined. 3-6: متغیرهای پژوهش

Error! Bookmark not defined. 3-7: روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

Error! Bookmark not defined. 3-8: ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

Error! Bookmark not defined. 4-1: مقدمه

Error! Bookmark not defined. 4-2: یافته‌های توصیفی

Error! Bookmark not defined. 4-3: یافته‌های توصیفی و تحلیلی بر اساس اهداف مطالعه

فصل پنجم: بحث، نتیجه گیری و پیشنهادهای پژوهش

Error! Bookmark not defined. 5-1: مقدمه

Error! Bookmark not defined. 5-2: بحث

Error! Bookmark not defined. 5-3: محدودیت ها و مشکلات اجرای پژوهش

Error! Bookmark not defined. 5-4: نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined. 5-5: کاربرد یافته‌ها

Error! Bookmark not defined. 5-6: پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آینده

111 منابع
118 پیوست‌ها
129 چکیده انگلیسی

فهرست جداول

صفحه	عنوان
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-1. فراوانی مطلق و درصدی واحدهای مورد پژوهش بر حسب مشخصات دموگرافیک
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-2. فراوانی مطلق و درصدی واحدهای مورد پژوهش بر حسب وضعیت تحصیلی.....
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-3. فراوانی مطلق و درصدی واحدهای مورد پژوهش بر حسب شغل
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-4. فراوانی مطلق و درصدی واحدهای مورد پژوهش بر حسب تغییرات شغلی در نتیجه بیماری
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-5. فراوانی مطلق و درصدی واحدهای مورد پژوهش بر حسب وضعیت بیمه
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-6. فراوانی مطلق و درصدی واحدهای مورد پژوهش بر حسب نسبت با بیمار
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-7. فراوانی مطلق و درصدی مراقبت دهندگان بر حسب اطلاعات مراقبتی
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-8. فراوانی مطلق و درصدی مراقبت دهندگان بر حسب زمان مراقبتی
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-9. فراوانی مطلق و درصدی بیماران بر حسب اطلاعات بیماری
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-10. اطلاعات نوع بیماری در بیمار
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-11. وضعیت عملکردی بیمار بر اساس معیار کارنوفسکی
Error! Bookmark not defined.	جدول 1-12. استقلال بیمار در فعالیتهای روزمره زندگی
Error! Bookmark not defined.	جدول 2-1. اطلاعات توصیفی بار مراقبتی

جدول 1-3. فراوانی مطلق و درصدی واحدهای مراقبت دهندگان بر حسب میزان حمایت اجتماعی. **Error!**

Bookmark not defined.

جدول 1-4. میانگین نمره بار مراقبتی در طبقه بندی حمایت اجتماعی در مراقبت دهنده. **Error! Bookmark**

not defined.

جدول 2-4. میانگین نمره حمایت اجتماعی در طبقه بندی بار مراقبتی در مراقبت دهنده. **Error! Bookmark**

not defined.

جدول 3-4. بررسی مدل رگرسیون بار مراقبتی با حمایت اجتماعی در مراقبت دهنده. **Error! Bookmark not**

defined.

جدول 4-4. همبستگی بار مراقبتی با حمایت اجتماعی در مراقبت دهنده. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 5-4. همبستگی بار مراقبتی با ابعاد حمایت اجتماعی در مراقبت دهنده. **Error! Bookmark not**

defined.

جدول 1-5. فراوانی مطلق و درصدی مراقبت دهندگان بر حسب ابعاد حمایت اجتماعی. **Error! Bookmark**

not defined.

جدول 2-5. همبستگی ابعاد حمایت اجتماعی در مراقبت دهنده ... **Error! Bookmark not defined.**

جدول 1-6. همبستگی بار مراقبتی با سن مراقبت دهنده و بیمار **Error! Bookmark not defined.**

نمودار 1-1. پراکندگی بار مراقبتی با سن مراقبت دهنده **Error! Bookmark not defined.**

جدول 2-6. بررسی ارتباط بین بار مراقبتی و مشخصات فردی- اجتماعی مراقبت دهنده و بیمار. **Error!**

Bookmark not defined.

جدول 3-6. میانگین نمره بار مراقبتی بر حسب وضعیت بیمه مراقبت دهنده و بیمار. **Error! Bookmark**

not defined.

جدول 4-6. بررسی همبستگی بار مراقبتی با سن مراقبت دهنده و بیمار. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 5-6. بررسی ارتباط بار مراقبتی با روش درمانی بیمار **Error! Bookmark not defined.**

جدول 6-6. اختلاف نمره بار مراقبتی بر حسب سیستمهای بدنی درگیر با سرطان. **Error! Bookmark not**

defined.

جدول 7-6. بررسی مدل رگرسیون بار مراقبتی با وضعیت عملکردی بیمار ... **Error! Bookmark not**

defined.

جدول 8-6. بررسی بار مراقبتی بر حسب سطوح وضعیت عملکردی بیمار ... **Error! Bookmark not**

defined.

جدول 6-9. بررسی مدل رگرسیون بار مراقبتی با استقلال عملکردی بیمار. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 6-10. بررسی همبستگی بار مراقبتی با استقلال عملکردی بیمار. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 7-1. بررسی همبستگی حمایت اجتماعی با سن مراقبت دهنده و بیمار. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 7-2. ارتباط بین حمایت اجتماعی و مشخصات فردی- اجتماعی مراقبت دهنده و بیمار. **Error! Bookmark not defined.**

جدول 7-3. ارتباط حمایت اجتماعی با وضعیت بیمه‌های مراقبت دهنده و بیمار. **Error! Bookmark not defined.**